

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX:|| DE
CANONICA ET MO-||nastica Disciplina collapsa
restau-||randa, pristinoqué nitori || restituenda.||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

7. De Methodo seruanda in tractatione argumenti de Disciplina
Ecclesiastica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](#)

CAPV T VII.

*De Methodo seruanda in Tractatione argumenti,
de Disciplina Ecclesiastica.*

1. **D**isciplina Ecclesiastica primò sic potest explicari, vt ordine percurrantur omnes status & ordines hominum, & qualis in unoquoque ordine & statu correctio sit adhibenda demonstretur quem ordinem sibi proposuit in suis Reformatiōnibus Ecclesiasticis, Reuerend. episcopus Vercellen. Ioannes Franciscus Bonhomius Legatus duorum Pontificum Gregorij 13. & Sixti V. in Germaniam. Qui casus Conscientiae scribunt eandem etiam methodum seruant. & Dionysius, Carthusianus in quibusdam Opusculis, vbi de Officijs Episcoporum, Archidiaconorum Archipræsbyterorum & aliorum Canonicorum & clericorum pulchrè tractat. Secundo iuxta Methodum simplicem per locos Dialecticos deduci & describi poterit
2. 3. Disciplina. Tertiò ordine temporis obseruato secundum seriem seculorum & Centuriarum, ex Partibus antiquissimis & grauissimis. Quartò iuxta seriem temporis per Centurias ex singulis Ordine Concilijs. Quintò persequi possumus species & partes Disciplinæ videlicet singularium vitiorum specialem correctionem, quam methodum sequutus mihi quinque prioribus libris, in Speculo de Vita & honestate clericorum, videtur Præpositus
6. Langecrucius. Sextò Methodus Politicorum & Ethicorum Aristotelis imitanda est, sic quidem ut ille virtutes in Remp. inducere, lateque propagare & vitia profligare studuit; sic nos Disciplinam rectam

rectam in Ecclesiam Christi introducamus, & vt
ille de correctione, cuiusque hominis per virtu-
tes & affectuum repressione egit in Ethicis, & de
publica correctione totius Reipubl. in Politicis;
sic nos, ad eius imitationem, de totius Ecclesiæ &
singulorum membrorum emendatione ad illius
imitationē pertractemus. Septimō possumus quo
que Methodum deligere atque effingere ex aucto-
ribus ijs, qui Decreta, vel quod idem est Corpus
Canonum seu Disciplinæ tradiderunt, qui ferè
libros suos iuxta ordinem Criminum Ecclesiasti
corum, aut peccatorum contra vtramq; partem
Decalogi distribuerunt, inter quos antores hic
comparatio seu collatio institui potest. Octauo.
Quoniam ex omnibus Rebus p. & Monarchijs ex-
empla Disciplinæ desumi possunt quatuor ex or-
dine Monarchiæ percurrendæ erunt, ut ostendatur
eas per Dis. viguisse, per collapsam Disciplinam
interijsse Nono. De Comparatione Disciplinæ in
Ecclesia Catholica, & apud aduersarios, qui verā
& perfectam Disciplinam nullā habent, vt ex Sy-
nhodis Belgicis Caluinistarum, & eorundem de
Politia & Disc. Eccles. libris erit monstrandum.
Decimō. De Disc. Monast. ex varijs regulis pera-
gendum. Undecimō. De Disc. Canon. & de Capi-
tulis Disciplinæ. Duodecimo. De Disciplina Iu-
daicæ Synagogæ. Decimotertio. De Disc. Christi,
& Apóst. 14. De Disc. Platonica, Arist. Cicer. Sto-
ica, & in vniuersum Philosoph. 15. De Disc. Cano-
nica, ex iure Canonico hausta. 16. De Disc. Theol.
17. De Disc. Civili ex Iurisprudentiâ desumpta.
18. De necessitate & utilitate Disc. 19. De temporis

34 DE DISCIP. ECCLES.

bus disciplinæ quando maximè vigeat, an tempore aduersitatum, an pacis vel persequotionis. 10. De adiunctis & cognatis correptione, reprehensione fraterna. 11. De vitijs in Disciplina vitandi. 12. Quam latè se extendat hoc argumentum. 13. De genere Disciplinæ & potestate Ecclesiastica. 14. De forma exercendæ Disciplinæ. 15. Quando cœperit corrumpi Disciplina. 16. An possit exerceri per seculares. 17. De Disciplina apud barbaros & hæreticos sepulta. 18. Nec inepta foret ordinis ratio, si, vt I. C. Timotheus fecit ad canones Concil. Trid. de Disciplina morū nostra exegesio accommodaremus. 19. Nec absurdâ forsitan videatur methodus, si Ecclesiam in caput & membra diuidétes: primò de Disciplina capitis, id est, summorum Prælatorum, Rom. Curia, Archiepiscoporum, Præpositorum, Decanorum &c. deinde de membrorum, laicorum & clericorum inferiorum ordinis Disciplina tractaremus. 20. De Disciplina medica purgatrice. 21. De antiquitate & Origine Disciplinæ. 22. De Disc. militari comparata cū Ecclesiastica. 23. De Visitationis laude, origine & forma. 24. De Disciplina Romana. 25. De Disciplina græca. 26. Miscellanea & varia, quæ in superioribus capitibus vel omissa fuere, vel ad priora capita cōmodè reduci non potuerunt. 27. Possimus & cum Cornelio Mussio Episcopo Bituntino (de quo supra c. 4.) ad quatuor capita, loca, res, Munita, personas & earum subdiuisiones omnia referre. 28. Nec absurdè quis subdiuiserit Disciplinam in localem & personalem, ad imitationem Feliciani Ninguardæ, in Manuali Visitatorum, vbi in primo lib. de Locali, in secundo de personali Visitatione.

tione agit. Nos autem nihil eorum in hoc volume recensere intendimus, quæ ab alijs ante nos tradita sunt, ne frustra ab alijs dicta repetere videamur, sed arbitratu nostro extot tamque varijs iam propositis Methodis, eas selegimus, quæ ab alijs tractatae non sunt, quas more nostro & pro commoditate nostra, & legentium expediemus ac pertractabimus ex omni genere literarum, & ex varia multiplicique lectione variorum omnium generis auctorum sacrorum & prophenorū. Expedit planè in tam utili adeoque necessario argumento, à quo salus totius Ecclesie & incolumentas dependet, diuersos libros prodire, ut per varias occasiones in manus præsertim Prælatorum perveniat, ut area Dominica ventilabro Disciplinæ expurgata, magis magisq; enitescat ac efflorescat, adeoque omnes gregis dominici arietes ad serio exercendam & restituendam collapsam Ecclesiasticam Disciplinam exstimentur atque instigentur, qui mihi in hoc scriptio[n]is genere præcipuus scopus propositus atque præfixus fuit.

C A P V T VIII.

De Disciplina ordine ex prolatu grauiissimi testimonijs PP. & DD. Ecclesie.

Antiquissima forma Disciplinæ peti potest ex Clemen. Rom. Const. seu Ordin. Apost. lib. 8. constantibus, qui ipso titulo & inscript. præ se ferunt, q; non modo formā Doctr. Apost. & diuinorum Offic. sed etiam optimam rationem siue *Insta[r]atione*, i. Ordinationē Disc. Apost. complectantur. quod ex eo etiam potest demonstrari, quod Canones Apostolorū (qui reuera formam Apost. Disciplinæ